

**Діагностична карта виявлення рівня
професійної компетентності практичного психолога**

№ з/п	Практичний психолог має знати	Практичний психолог має вміти	Оцінка (в балах)				
			1	2	3	4	5
Для кваліфікаційної категорії «спеціаліст II категорії»							
1	Конституцію України, Закони України, інші законодавчі та нормативно-правові акти й документи з питань навчання і виховання дітей та молоді	Вибудовувати свою професійну діяльність з урахуванням положень і вимог, викладених у цих документах.					
2	Конвенцію ООН про права дитини, законодавчі та нормативні акти, які стосуються захисту прав дітей і підлітків	Дотримуватися статей цих документів під час організації своєї професійної діяльності. Реалізовувати і захищати права дітей.					
3	Основні положення сучасної загальної, спеціальної, вікової психології	Реалізовувати їх у навчально - виховному процесі закладу освіти. Визначати програму навчання кожної дитини, враховуючи її можливості та здібності.					
4	Основні положення корекційної педагогіки і вікової фізіології	Вивчати особистість кожної дитини, її інтереси, схильності, потреби. Організовувати свою діяльність з урахуванням вікових, індивідуальних і особистісних особливостей дітей.					
5	Вікову фізіологію	Враховувати фізіологічні особливості дітей різних статей і віку.					
6	Дошкільну гігієну	Сприяти дотриманню гігієнічних вимог і правил. Володіти методами гігієнічної просвіти дітей.					
7	Основи професійних знань	Володіти широким набором методів і прийомів, засобів, що забезпечують варіативність освітнього процесу. Володіти формами диференціації дошкільників.					
8	Понятійний апарат психології та інших наук	Професійно грамотно висловлювати свої думки.					
9	Особливості освітнього процесу загалом і в конкретному закладі зокрема	Організовувати професійну психологічну допомогу дітям. Виявляти причини низької успішності в групі, створювати умови їх усунення.					
10	Мету, завдання, зміст психології в сучасних умовах	Ставити конкретні цілі, враховуючи специфіку дитячого колективу. Формулювати завдання відповідно до віку дітей. Конструювати навчальний процес відповідно до цілей і завдань.					
11	Основні напрями діяльності практичного психолога в навчальному закладі	Планувати психодіагностичну, психокорекційну, просвітницьку і консультативну роботу з дітьми,					

		батьками, педагогами. Здійснювати її аналіз.					
12	Критерії продуктивності основних напрямів діяльності закладу освіти	Сприяти створенню умов відповідності рівня розвитку дошкільників, успішному засвоєнню необхідних знань, умінь, навичок.					
13	Сучасні технології розвитку особистості	Використовувати їх у своїй діяльності, організувати різні напрями роботи з дітьми.					
14	Методи і прийоми розвитку здібностей і схильностей дітей різного віку	Виявляти рівень розвитку схильностей, здібностей, інтересів дітей шляхом застосування сучасних психодіагностичних методик.					
15	Питання консультування сім'ї	З'ясувати умови сімейного виховання кожного дошкільника. Застосовувати різні форми роботи з батьками. Організувати психологічну просвіту батьків.					
16	Функціональні обов'язки	Організувати власну діяльність, вміти критично оцінювати й аналізувати результати діяльності.					

**Для кваліфікаційної категорії «спеціаліст I категорії»
(окрім зазначеного в пунктах 1—16)**

17	Місце і роль психології в цілісному освітньому процесі	Визначати шляхи інтеграції виховання з навчанням. Створювати інтелектуальний фон («поле») за рамками навчальної діяльності.					
18	Теоретичні положення соціальної психології, педагогічної психології	Розширювати свій професійний світогляд. Використовувати наукову інформацію для результативності власної діяльності.					
19	Конфліктологію	Регулювати стосунки у класних колективах, передбачати конфліктні ситуації. Запобігати конфліктам у педагогічному колективі.					
20	Структуру і функціонування виховної системи	Орієнтуватися у специфіці виховних систем. Знаходити своє місце і роль у виховній системі навчального закладу.					
21	Структуру навчально-методичної роботи закладу	Проводити психологічний моніторинг діяльності навчального закладу на основі психологічної діагностики. Враховувати психологічні особливості дітей під час добору методів і форм навчально-виховного процесу.					
22	Систему аналізу освітнього процесу	Діагностувати й аналізувати освітній процес, конкретні заходи.					
23	Сучасні психодіагностичні методики	Застосовувати сучасні психодіагностичні методики.					

Для кваліфікаційної категорії «спеціаліст вищої категорії»

(окрім зазначеного в пунктах 1—23)					
24	Основні напрями й тенденції розвитку психологічних теорій на сучасному етапі	Будувати роботу з дітьми, ґрунтуючись на сучасних гуманістичних тенденціях розвитку особистості. Вміти на основі аналізу доводити результативність введених інновацій. Здійснювати безперервну самоосвіту.			
25	Проблеми соціалізації особистості	Визначати місце і роль учасників навчально-виховного процесу в соціалізації особистості дітей. Використовувати потенційні можливості середовища для соціалізації дітей.			
26	Провідний педагогічний досвід (світовий, вітчизняний, регіональний, досвід колег)	Критично ставитися до досвіду інших і творчо його опрацьовувати. Транслювати позитивний досвід практичних психологів у практику своєї діяльності. Узагальнювати власний досвід.			
27	Потенційні можливості суб'єктів освітнього процесу	Взаємодіяти із суб'єктами навчально-виховного процесу. Координувати зусилля суб'єктів навчально-виховного процесу для вирішення поставлених завдань.			
28	Основи прогнозування і методики управління педагогічним процесом	Проводити моніторинг. Прогнозувати розвиток виховного процесу з урахуванням виявлених проблем.			
29	Сучасні проблеми психічного розвитку дітей	Розробляти авторські програми проведення психологічних занять, вправ з дітьми.			

На кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» може претендувати практичний психолог, який набрав не менше 80 % балів із 145 можливих, відповідно на кваліфікаційну категорію «спеціаліст I категорії» — не менше 75 % балів із 115 можливих, на кваліфікаційну категорію «спеціаліст II категорії» — не менше 75 % балів із 80 можливих.